

GLASTUINBOUW

NIEUWSBRIEF VOOR GLASTUINDERS IN DE NOORDOOSTPOLDER EN ZUIDELIJK EN OOSTELIJK FLEVOLAND

SUBSIDIE VOOR UW PROJECT?

De waterschappen in Nederland willen de tuinbouwsector helpen bij het verminderen van het lozen van water vanuit glastuinbouwbedrijven, omdat dit water meststoffen en gewasbeschermingsmiddelen kan bevatten.

Dit doen we door het geven van een financiële bijdrage aan projecten die bijdragen aan het verminderen van de lozing op riolering en/of oppervlaktewater. Projecten waarin groepen van tuinders aan de slag gaan met dit onderwerp hebben voorrang. Daarbij gaat het om het implementeren van nieuwe maatregelen in de praktijk en de verdere verspreiding van de opgedane kennis. ■

Voor meer informatie, de voorwaarden en het aanvraagformulier ga naar:
www.stowa.nl/projecten/stimuleringsbudget_emissiebeperking_glasmuinbouw
of neem contact op via glaskas@stowa.nl

In deze nieuwsbrief:

- Daan van Empel geeft toelichting op de verplichte waterzuivering in 2018
- Rapportage over emissie meststoffen steeds beter
- Gebiedsgericht monitoren

UW WATERSCHAP

DAAN VAN EMPEL GEEFT TOELICHTING OP DE VERPLICHTE WATERZUIVERING IN 2018

Per 1 januari 2018 geldt voor glastuinbouwbedrijven een verplichte zuivering van restwaterstromen. "Met deze verplichte zuivering kunnen we ervoor zorgen dat de normoverschrijdingen van gewasbeschermingsmiddelen in het oppervlaktewater (de sloot) verminderen, dit is noodzakelijk als we het huidige pakket met gewasbeschermingsmiddelen willen behouden. Daarnaast is het terugdringen van emissies naar het milieu noodzakelijk om een positief beeld van de glastuinbouwsector te behouden. Alle glastuinbouwbedrijven in Nederland zijn hier mede verantwoordelijk voor", aldus Daan van Empel van LTO Glaskracht Nederland.

Daan van Empel

Wie zuivert wat en hoe?

"Elke glastuinder die gewasbeschermingsmiddelen gebruikt en restwaterstromen op oppervlaktewater of op het riool loost, moet deze restwaterstromen zuiveren. Dit geldt voor drainwater bij substraatteelten, drainagewater bij grondgebonden teelten en filterspoelwater (indien voor het spoelen van het filter drainwater of bemest gietwater wordt gebruikt). De zuiveringsplicht houdt in dat het te lozen restwater door een zuiveringsinstallaties gaat die minimaal 95 % zuiveringsrendement heeft voor gewasbeschermingsmiddelen. Dit zuiveringsrendement moet vooraf

worden bepaald aan de hand van een meetprotocol", vertelt Daan van Empel.

Collectief of individueel

U kunt als bedrijf zelf een zuivering neerzetten. Ook kunt u samen met collega tuinders op een centrale plaats een zuiveringsvoorziening neerzetten. Dit noemen we een collectief. Daan van Empel: "In december 2015 hebben diverse collectieven zich bij LTO Glaskracht zich aangemeld. In de provincie Flevoland zijn dit er drie. In ieder glastuinbouwgebied één. De collectieven hebben in 2016 de tijd om de bestaande ideeën

Daan van Empel:
"Het is van belang om de restwaterstromen goed in beeld te brengen en ervoor te zorgen dat alle waterstromen op één punt samen komen."

over het gezamenlijk zuiveren te bekijken en in een haalbaarheidsstudie (business case) uit te werken. De tuinders in het collectief zijn zelf verantwoordelijk voor het uitwerken van deze businesscase. Uiteraard kan het collectief hiervoor bijvoorbeeld een advies- of ingenieursbureau inhuren. De business case wordt

>

onderdeel van het maatwerkverzoek dat het collectief voor 2017 bij het zogenaamde bevoegd gezag indient. Bij lozing op oppervlaktewater is het waterschap bevoegd gezag en bij lozing op het riool is dat in veel gevallen de gemeente. Het bevoegd gezag beoordeelt of maatwerk kan worden verleend. Als blijkt dat de businesscase haalbaar is, maar dat het daadwerkelijk realiseren van een collectieve zuivering niet voor 1 januari 2018 mogelijk is, kan het bevoegd gezag beslissen om de zuiveringsplicht tot uiterlijk 1 januari 2021 uit te stellen.”

Bestaande collectieve zuiveringen

Daan van Empel: “In Nederland zijn de zuiveringsmogelijkheden in verschillende pilotgebieden onderzocht. Uit onderzoeken in deze gebieden blijkt dat er collectieve mogelijkheden zijn om efficiënt te kunnen zuiveren. Bijvoorbeeld meerdere bedrijven met een gezamenlijk buffer voor de (collectieve) zuivering zorgen voor een constante aanvoer van water, dat moeten worden gezuiverd. Deze constante aanvoer zorgt ervoor dat de zuivering goed zijn werk kan doen en kleiner uitgevoerd hoeft te zijn.” Voorbeelden van bestaande collectieve zuiveringen zijn:

- Glastuinbouwgebied Nieuw Prinsenland in Dinteloord,

gezamenlijk bedrijfsafvalwatersysteem, buffer en zuivering;

- Aqua ReUse, zuivering en hergebruik restwaterstromen glastuinbouw bedrijven;
- Glas Zuiver Water, biologische zuivering.

Is het wel nodig om te zuiveren?

Om de zuiveringsplicht goed in te vullen is het volgens Daan van Empel van belang om als bedrijf de restwaterstromen goed in beeld te brengen en ervoor te zorgen dat alle waterstromen op één punt samenkomen. “We willen immers allemaal het huidige pakket met gewasbeschermingsmiddelen behouden. Bekijk daarom ook eens of er geen lekkages zijn door bijvoorbeeld breuk van aan- en afvoerleidingen van giet- en drainwater. Vraag je daarnaast af of het wel noodzakelijk is om restwater te lozen. Zou het plaatsen van bijvoorbeeld een grotere vuilwater drainsilo al een mogelijkheid kunnen zijn om volledig te recirculeren?”

Voor meer tips en inventarisatie van de restwaterstromen op uw bedrijf is een handige online tool ontwikkeld, namelijk de *kasWaterWeter*. ■

U vindt de *KasWaterWeter* op: www.glastuinbouwwaterproof.nl/kaswaterweter.

GEBIEDSGERICHT MONITOREN

Waterschap Zuiderzeeland streeft samen met u naar schoon oppervlaktewater, daarom start binnenkort het project gebiedsgerichte monitoring. Dit project wordt uitgevoerd in samenwerking met LTO. Doel van dit project

is om op grond van gerichte metingen en monsternamen een gedetailleerd beeld van het oppervlaktewater te verkrijgen. Waterschap Zuiderzeeland start met monitoren in het glastuinbouwgebied van Almere. Tuinders

in het gebied waar het project plaatsvindt, ontvangen dit voorjaar een informatiebrief. ■

RAPPORTAGE OVER EMISSIE MESTSTOFFEN STEEDS BETER

In 2015 heeft 86% van de tuinders een rapportage gestuurd naar de Uitvoeringsorganisatie- IMT (UO) over de emissie vanuit de kas naar oppervlaktewater of het riool. In 2013 was dit ongeveer 60% en in 2014 ongeveer 80%. Een enorme verbetering!

Waarom moet u rapporteren?

De glastuinbouwsector zet in op verdere verduurzaming van de teelt. De glastuinbouwsector (LTO) en de overheden (Rijksoverheid, gemeenten en waterschappen) hebben afgesproken om in 2027 een (nagenoeg) nulmissie van meststoffen en gewasbeschermingsmiddelen te bereiken. Doel van het beleid is onder meer om de kwaliteit van het oppervlaktewater in de glastuinbouwgebieden te verbeteren. In het Activiteitenbesluit milieubeheer zijn daartoe voorschriften opgenomen waaraan de ondernemer moet voldoen. Het gaat daarbij niet alleen om meet-, registratie- en rapportageverplichtingen maar ook om emissienormen (substraatteelt) en gebruiksnormen (grondteelt). Deze emissienormen zijn sinds 1 januari 2013 van kracht en betreffen de maximale hoeveelheid stikstof die per hectare kasoppervlak per jaar via het drainwater mag worden geloosd. Bij de gebruiksnormen gaat het over de maximale hoeveelheid stikstof en fosfor die per hectare mag worden gebruikt. In de komende jaren worden deze normen

stapsgewijs verlaagd, zodat uiteindelijk in 2027 nagenoeg geen emissie naar oppervlaktewater of het riool plaatsvindt. Om te kunnen berekenen of u de gestelde normen haalt, moet u een registratie bijhouden. Deze registratie is landelijk verplicht.

Wat vragen wij van u?

Stuur ook dit jaar tijdig, voor de wettelijke verplichte datum van 1 mei, uw milieurapportage naar de Uitvoeringsorganisatie (UO). In grote lijnen komt het er op neer dat substraattelers moeten rapporteren over de geloosde hoeveelheid meststoffen. Grondtelers moeten het verbruik aan meststoffen rapporteren. Via www.uo-glastuinbouw.nl kunt u zelf uw jaarrapportage indienen. U vindt daar het standaardformulier dat u kunt gebruiken voor de rapportage.

Wat kunt u van het waterschap verwachten?

Alle Nederlandse waterschappen kijken of de tuinders in hun beheergebied de rapportage van 2015 hebben ingediend. Waterschap Zuiderzeeland

zal dit ook doen. Het waterschap kijkt niet alleen of u de rapportage van 2015 heeft ingediend, maar ook naar de juistheid van uw rapportage. Aandachtspunt is of alle afvalwaterstromen meegenomen zijn in de rapportage. Stromen die soms niet gerapporteerd worden, zijn:

- incidentele lozingen bijvoorbeeld bij teeltwisselingen;
- het spuien van water in nood-situaties, bijvoorbeeld bij ziektes in het gewas;
- en spoelwater van bijvoorbeeld een filter. Dit laatste moet worden gerapporteerd als met drainwater wordt gespoeld.

Als blijkt dat u de rapportage niet voor 1 mei 2016 heeft ingediend wordt volgens de handhavingstrategie opgetreden. Uiteraard gaan we daar niet vanuit. Als de indruk bestaat dat de ingediende rapportage niet juist is, wordt uw bedrijf bezocht door een medewerker van het waterschap. Deze spreekt dan de rapportage met u door. ■